

Dostopnost javnega potniškega prometa v letu 2025

Ta (berime) datoteka je bila ustvarjena 2026-07-23. Avtor datoteke: Simon Koblar. Ta datoteka je objavljena pod licenco CC0

Osnovni podatki o raziskavi

Naslov

Dostopnost javnega potniškega prometa v letu 2025

Avtorji

Vodilni avtor

Ime in priimek: Simon Koblar

ORCID: 0000-0003-4470-4360

Organizacija: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Naslov: Trnovski pristan 2, 1000 Ljubljana, Slovenija

Elektronska pošta: simonk@uiurs.si

Ostali avtorji

Ime in priimek: Matej Gabrovec ORCID: 0000-0002-4018-3070

Organizacija: Geografski inštitut Antona Melika, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti

Naslov: Novi trg 2, 1000 Ljubljana, Slovenija

Elektronska pošta: matej.gabrovec@zrc-sazu.si

Jezik

Slovenski jezik

Organizacija

- UIRS - Urbanistični inštitut Republike Slovenije
- GIAM ZRC SAZU - Geografski inštitut Antona Melika, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti

Povzetek

Zbirka podatkov vsebuje prostorske podatke o dostopnosti do javnega potniškega prometa (JPP) v Sloveniji v marcu leta 2025. Osnovni podatki so izračunani na ravni poseljenih hišnih naslovov in postajališč, podatki vezani na število prebivalcev so izračunani na prostorske enote (občine, statistične regije, kohezijski regiji in Slovenijo).

Ključne besede

urbanizem, javni potniški promet, prostorski podatki, GIS, dostopnost

Geografsko pokritje

Celotna Slovenija

Časovno pokritje

Analize so izdelane za datume: 12. 3. 2025, 15. 3. 2025, 16. 3. 2025

Kraj izida

Ljubljana

Založnik

Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Leto izida

2026

Gradivo je financirano iz projekta

Projekt:

- [LIFE17 IPC/SI/000007](#)

Nekateri deli raziskave so bili opravljeni v sklopu raziskovalnih in infrastrukturnih programov, ki jih financira ARIS:

- [I0-0016 Infrastruktura dejavnost UI](#)
- [P5-0100 Prostorsko načrtovanje](#)
- [P6-0101 Geografija Slovenije](#)

Licence

CC BY-4.0

Metodologija

Analize smo izdelali s programsko opremo PostgreSQL z dodatkom PostGIS. Celoten postopek je pripravljen v obliki SQL in shell skript. Za izris kart smo uporabili program QGIS. Izvoz atributivnih podatkov je bil narejen s programskim paketom R.

Vhodni podatki

Vozni redi

- Nacionalni center za upravljanje prometa – spletni servis (GTFS) (marec 2025).
 - Cela Slovenija – javni linijski prevoz potnikov v notranjem cestnem prometu in javni železniški prevoz.
 - mestni prevoz Jesenice.
- Ljubljanski potniški promet – spletni servis v formatu GTFS (marec 2025). Mestne in nekatere primestne linije v Mestni občini Ljubljana z okolico.

- Prevoznik Nomago - podatki prejeti po e-pošti v nestandardnem zapisu za leto 2025, pretvorba v GTFS format (Nomago, 2025). Mestni linijski prevoz potnikov v občinah Brežice, Celje, Krško, Nova gorica, Postojna, Sevnica in Velenje.
- Marprom – podatki prejeti po e-pošti v formatu GTFS za leto 2025 (Marprom, 2025). Mestni linijski prevoz potnikov v Mariboru.
- Društvo za elektronsko in računalniško pismenost (DERP) iz spletnega naslova: <https://gitlab.com/derp-si/gtfs-generators>. Podatki za mesta Kranj, Koper, Novo mesto.
- Spletne strani prevoznikov - ročna pretvorba v GTFS: Mestni promet [Ptuj](#), linija [lg - Draga](#) ter [mestni promet Murska Sobota](#).
- Arriva po e-pošti: Podatki za mesto Piran v formatu GTFS za leto 2023. Preveritev skladnosti z [objavljenim voznim redom za leto 2025](#).

Prebivalci

Podatke o številu prebivalcev po hišnih naslovih smo pridobili iz centralnega registra prebivalcev (stanje na 9. 8. 2024). Zaradi zahtevnosti pridobivanja novih podatkov, nismo pridobili novih podatkov za marec 2025. Polletni zamik namreč nima bistvenega vpliva na rezultat analiz.

Ker ima ista oseba lahko prijavljeno tako stalno kot začasno prebivališče, smo v izogib dvojnemu štetju upoštevali lokacijo začasnega prebivališča in s tem skladno z metodologijo statističnega urada Republike Slovenije [Razpotnik, 2024](#) določili t.i. običajno prebivališče. Po določitvi običajnega prebivališča smo sešteli skupno število prebivalcev po hišnih naslovih.

Režimi in kriteriji dostopnosti

V analizi smo se osredotočili na tri režime (delavnik v času šolskega pouka, sobota ter nedelje in prazniki), določene v uredbi (Uredba o načinu izvajanja ..., 2024). Za leto 2025 smo v skladu s preteklimi raziskavami izbrali marčevske termine. Razrede dostopnosti smo določili v skladu z izvirno metodologijo, ki za različne dneve opredeljuje različne kriterije (Gabrovec in Bole, 2006).

Preglednica: datumi, za katere smo izvedli analize dostopnosti, in kriteriji za uvrstitev v razred dostopnosti.

Dan v tednu	Oznaka	Izbrani datumi	Kriterij za razrede dostopnosti (število parov voženj)
Delavniki v času šolskega pouka	DŠ	12. 3. 2025	nezadovoljiva (1–7)
			zadovoljiva (8–22)
			primerna (23 ali več)
----- ---	----- ---	----- -	----- ---
Sobota	SO	15. 3. 2025	nezadovoljiva (1–3)
Nedelje in prazniki	NEP	16. 3. 2025	zadovoljiva (4–7)
			primerna (8 ali več)

Izračun dostopnosti do JPP

Za izbrane režime smo najprej iz vseh vozniških redov zbrali podatke o vseh dnevnih odhodih po postajališčih. Poleg podatka o postajališču (`stop_id`) smo imeli tudi podatek o liniji (`route_id`) in vožnji (`trip_id`). Nato smo prostorsko združili sloj hišnih naslovov s slojem odhodov po postajališčih do vključno 1000 m zračne razdalje. V naslednjem koraku smo po hišnih naslovih prešteli število voženj ločeno za 500 in 1000 m oddaljenost postajališč in sicer ločeno za vsak izbran režim. Pri seštevanju vrednosti smo posamezno vožnjo upoštevali le enkrat (funkcija `count unique`), tudi če je vožnja na voljo na več kot enemu postajališču v ustrezni razdalji od hišnega naslova.

V zadnjem koraku smo podatke po hišnih naslovih združili s številom prebivalcev ter neposredno iz podatkov po hišnih naslovih agregirali na večje prostorske enote (občine, statistične regije, kohezijski regiji in Slovenijo). V kolikor je v bilo v posamezni kategoriji med 1 in 10 prebivalcev, smo dejansko vrednost zamenjali z 10. S tem smo zagotovili ustrezno anonimizacijo števila prebivalcev. Izračunane deleže smo zaradi anonimizacije zaokrožili na eno decimalno natančno.

Digitalni podatki

V prilogi so podatki v različnih formatih. Vsebine csv in xlsx datotek so identične, geopackage datoteka pa vsebuje tudi prostorske podatke:

- Geopackage format (`dostopnost_jpp_2025.gpkg`) vključujejo prostorske podatke za pregled v priloženi QGIS datoteki (`dostopnost_jpp_2025.qgz`) - pripravljena z različico QGIS 3.44
- Atributivni podatki v csv in xlsx formatu - atributivni podatki brez geometrije
- Metapodaki - opis podatkovnih slojev in stolpcev znotraj slojev v csv in xlsx formatu

CSV podatki za ločilo uporabljajo vejico, decimalke so ločene s pikami, besedilni stolpci so oviti v dvojne narekovaje, Kodna tabela: UTF8-BOM

Metapodatkovni opis stolpcev je v datotekah v podmapi **metapodatki**. Pri poimenovanju so uporabljene spodnje kratice

Oznaka za režim

- **ds** delavniki v času šolskega pouka
- **so** sobote
- **nep** nedelje in prazniki

Oznaka za vrsto podatka

- **p** število prebivalcev
- **pd** delež prebivalcev [%]

Oznaka za upoštevano razdaljo

- **z500** 500 m zračna razdalja
- **z1000** 1000 m zračna razdalja

Oznaka za razred dostopnosti do JPP (kriteriji so odvisni od režima, glej zgornjo preglednico)

- **r0** brez dostopa do JPP - ni postajališč v ustrezni razdalji, oz. ni na voljo voženj na izbran dan
 - **r1** nezadovoljiva pogostnost
 - **r2** zadovoljiva pogostnost
 - **r3** primerna pogostnost
 - **r2_r3** vsaj zadovoljiva pogostnost
-

Seznam datotek

- **berime.md** ta berime datoteka
- **prostorski_podatki\dostopnost_jpp_2025.gpkg** vsi podatki v geopackage formatu (vključno s prostorskimi podatki)
- **prostorski_podatki\dostopnost_jpp_2025.qgz** QGIS projekt za pregled podatkov iz geopackage datoteke z nastavljenimi simbologijami za pregled podatkov.
- **atributivni_podatki\excel\jpp_frekvence_2025_prostorske_enote.xlsx** vsi podatki v excel formatu, ločeni po listih
- **atributivni_podatki\excel\jpp_frekvence_2025_prostorske_enote_izbrani_stolpci.xlsx** izbrani stolpci v excel formatu, ločeni po listih
- **atributivni_podatki\csv\jpp_frekvence_slovenija_2025.csv** podatki v CSV datotekah - podatki za Slovenijo
- **atributivni_podatki\csv\jpp_frekvence_kohezijske_regije_2025.csv** podatki v CSV datotekah - podatki za kohezijske regije
- **atributivni_podatki\csv\jpp_frekvence_statisticne_regije_2025.csv** podatki v CSV datotekah - podatki za statistične regije
- **atributivni_podatki\csv\jpp_frekvence_obcine_2025.csv** podatki v CSV datotekah - podatki za občine
- **atributivni_podatki\csv\jpp_frekvence_postaje_2025.csv** podatki v CSV datotekah - podatki po združenih postajališčih
- **atributivni_podatki\csv\jpp_frekvence_hs_2025.csv** podatki v CSV datotekah - podatki po poseljenih hišnih naslovih
- **metapodatki\excel\metapodatki.xlsx** metapodatki v excel datoteki. Vključuje seznam slojev in seznam stolpcev z opisi.
- **metapodatki\csv\seznam_slojev.csv** metapodatki v CSV datoteki - seznam in opis slojev
- **metapodatki\csv\seznam_stolpcev.csv** metapodatki v CSV datoteki - seznam in opis stolpcev